

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Centraal Informatiepunt

Den Haag, 21 juni 2001

Aan de leden en de plv. leden van de Vaste Commissie
voor Justitie

OVERZICHT van stemmingen in de Tweede Kamer betreffende wetsvoorstel:

27182 Wijziging van de wet op de rechterlijke organisatie, de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enkele aanverwante wetten in verband met de instelling van de Raad voor de rechtspraak (Wet Raad voor de rechtspraak)

EINDSTEMMING WETSVOORSTEL: het wetsvoorstel is op 19 juni 2001 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer.

AANGENOMEN EN OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

Artikel 2.2.1.2

8→**11** (O.P.G. Vos c.s.)

Dit amendement behelst een wijziging van het voorgestelde artikel 2.2.1.2, zesde lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie. Daarin wordt nu nog geregeld dat de Raad voor de rechtspraak advies uitbrengt aan de Minister van Justitie ten behoeve van de voordracht voor benoeming van een lid van een gerechtsbestuur. Het gaat om de benoemingen in uiterst belangrijke functies binnen de gerechten. Aan de Raad behoort met het oog hierop een sterkere positie ten opzichte van de Minister toe te komen. Daarom dient het bovengenoemde artikel te worden aangepast in die zin dat de Raad, als het om de benoeming van een gerechtsbestuurslid gaat, een recht van aanbeveling heeft. Deze aanbeveling zal de basis voor de benoemingsvoordracht door de Minister vormen. De Minister zal derhalve geen personen kunnen voordragen die niet op de door de Raad opgestelde lijst van aanbeveling zijn vermeld. Ongewijzigd blijft dat de Raad zich van tevoren op de hoogte zal moeten stellen van de zienswijzen van het betrokken gerechtsbestuur en de betrokken ondernemingsraad.

Aangenomen met algemene stemmen

Amendementen zijn in de volgorde van stemming – op artikelnummer – weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8→ **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Artikelen 2.2.4.3, 2.2.4.3, 2.6.4.3 en 2.6.4.3

39 (O.P.G. Vos en Van Oven)

Dit amendement behelst een wijziging van de voorgestelde artikelen 2.2.4.3 en 2.6.4.3 van de Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO). In deze artikelen wordt nu nog geregeld dat leden van een gerechtsbestuur of van de Raad kunnen worden ontslagen of geschorst in geval van grove taakverwaarlozing. Ontslag moet echter al mogelijk zijn indien een lid van een gerechtsbestuur of van de Raad ongeschikt is voor zijn functie, anders dan wegens ziekte, en niet pas indien er sprake is van grove taakverwaarlozing. Schorsing dient mogelijk te zijn indien er sprake is van een ernstig vermoeden voor het bestaan van ongeschiktheid anders dan wegens ziekte. De artikelen 2.2.4.3, eerste lid, en 2.6.4.3, eerste lid, dienen daarom te worden aangepast. Ongewijzigd blijft dat de bevoegdheid tot het nemen van een ontslag- of schorsingsbesluit bij de Kroon, op voordracht van de minister van Justitie, berust.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikelen 2.2.4.3a en 2.6.4.3a

38 (Van Oven, O.P.G. Vos)

Dit amendement behelst de invoeging in de Wet RO van twee nieuwe artikelen (2.2.4.3a en 2.6.4.3a), waarin een beroep op de Hoge Raad tegen een besluit tot ontslag of schorsing van een lid van een gerechtsbestuur of van de Raad wordt geregeld. Het hangt samen met het door de leden O.P.G. Vos en Van Oven ingediende amendement, waarin is opgenomen dat in de voorgestelde artikelen 2.2.4.3 en 2.6.4.3 van de Wet RO de ontslag- en schorsingsgrond «grove taakverwaarlozing» dient te worden vervangen door «ongeschiktheid anders dan wegens ziekte» (voor ontslag) en «een ernstig vermoeden voor het bestaan van ongeschiktheid anders dan wegens ziekte» (voor schorsing). In de nieuwe artikelen 2.2.4.3a en 2.6.4.3a wordt bepaald dat tegen een besluit tot ontslag of schorsing als bedoeld in artikel 2.2.4.3 of 2.6.4.3, beroep open staat op de Hoge Raad. Voor deze afwijkende rechtsgang ten opzichte van andere ambtenaarrechtelijke besluiten bestaat aanleiding met het oog op de bijzondere positie van de leden van de Raad en de gerechtsbesturen. Indien een belanghebbende beroep instelt tegen een ontslag- of schorsingsbesluit in bovenvermelde zin, zal de Hoge Raad toetsen of in redelijkheid tot het oordeel gekomen kon worden dat een lid van de Raad of van een gerechtsbestuur op niet-medische gronden ongeschikt is voor zijn functie, dan wel dat er sprake is van een ernstig vermoeden voor het bestaan van een zodanige ongeschiktheid, alsmede of de in artikel 2.6.4.4 vervatte onthoudingsplicht zich niet tegen het ontslag of de schorsing heeft verzet. Gelet op de aard van de desbetreffende besluiten en de bijzondere positie van degenen om wier ontslag of schorsing het gaat, ligt het in de rede dat de beoordeling van een ontslag- of schorsingsbesluit zich toespitst op deze kernpunten. Het gaat in deze gevallen om een bestuursrechtelijk beroep. Daarom is ervoor gekozen om hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing te laten zijn. Voor het van deze overeenkomstige toepasselijkheid uitsluiten van enkele, in dit verband niet relevante, artikelen is aansluiting gezocht bij de artikelen 17 van de Beroepswet en 19 van de Wet bestuursrechtspraak bedrijfsorganisatie. Op de onderhavige beroepen is ook het voorgestelde artikel 2.5.4 van de Wet RO van toepassing, waarin onder meer wordt geregeld dat zaken in beginsel door een meervoudige kamer van vijf leden worden behandeld en beslist. Voor alle volledigheid zij nog benadrukt dat het in deze gevallen niet om cassatierechtspraak handelt.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel 2.6.1.1 en 2.6.1.4

21→32 (Van Oven c.s.)

De Raad voor de rechtspraak is vormgegeven als een orgaan van de rechterlijke organisatie. In het huidige wetsvoorstel wordt voorzien in een keuze tussen drie of vijf leden van Raad waarvan het uiteindelijke aantal bij Algemene Maatregel van Bestuur wordt vastgesteld. Vijf leden is het minimum tegen de achtergrond van de voorgestelde taken en bevoegdheden van de Raad. Daarbij behoort immers naast het financiële toezicht ook behoorlijk aandacht te worden gegeven aan personeelsbeleid (inclusief activiteiten op het gebied van werving, selectie, benoeming, promotie en opleiding) en automatisering. Het aantal leden van de Raad behoort in de wet te zijn vastgelegd en niet bij Algemene Maatregel van Bestuur te kunnen worden gewijzigd.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel 2.6.1.1

26 (Dittrich)

De Commissie Leemhuis heeft veel kortere termijnen voor de leden van de Raad voor de Rechtspraak geadviseerd, te weten een periode van vier jaar met een herbenoemingsperiode van drie jaar. In het voorstel van de regering kan iemand twaalf jaar in de Raad zitting nemen. Uit het oogpunt van doorstroming en vernieuwing komt een dergelijk lange periode ongewenst voor. Dit amendement verkort de herbenoemingsperiode tot drie jaar. In totaal kan iemand volgens dit amendement derhalve 9 jaar lid zijn van de Raad voor de Rechtspraak.

Aangenomen. Voor: PvdA, SP, D66, en VDD

Artikel 2.6.2.1

14→30 (Van Oven c.s.)

De Raad voor de rechtspraak is vormgegeven als een belangrijk orgaan ten behoeve van de rechtspraak. Personeelsaangelegenheden zijn in dat kader niet enkel bedoeld ter ondersteuning en uitvoering van de bedrijfsvoering van de gerechten. Een gezaghebbend orgaan van de rechterlijke macht heeft een verdergaande taak ten aanzien van landelijke activiteiten op gebied van werving, selectie, aanstelling, benoeming en opleiding van het personeel bij de gerechten. Dit amendement laat onverlet de taken die door de gerechten moet worden verzorgd. Op lokaal niveau blijven de gerechten uiteraard verantwoordelijk voor het personeel bij de gerechten. Met dit amendement worden de taken van de Raad op het gebied van personeelsbeleid meer tot uitdrukking gebracht in de wettekst.

Aangenomen met algemene stemmen

Artikel 2.6.2.2

27→37 (Dittrich c.s.)

In het wetsvoorstel komt het College van afgevaardigden er karig van af. Nadere invulling zal bij amvb geschieden. In één geval heeft het College een verplicht adviesrecht. Dat is in de situatie voordat de Raad een algemene aanwijzing aan het bestuur van een gerecht geeft. Dit amendement verplicht de Raad om te motiveren op welke wijze hij rekening heeft gehouden met het door het College gegeven advies over die algemene aanwijzing.

Aangenomen met algemene stemmen

VERWORPEN, INGETROKKEN EN/OF VERVALLEN AMENDEMENTEN

Artikel 2.2.4.3 en 2.6.4.3

9 (O.P.G. Vos)

Dit amendement behelst een aanvulling van de voorgestelde artikelen 2.2.4.3 en 2.6.4.3 van de Wet op de rechterlijke organisatie. De artikelen bieden in geval van grove

taakverwaarlozing ten aanzien van leden van een gerechtsbestuur onderscheidenlijk leden van de Raad de mogelijkheid van ontslag of schorsing. Een dergelijk besluit wordt genomen door de Kroon, op voordracht van de Minister van Justitie. Voorzover het de leden van een gerechtsbestuur betreft dient er sprake te zijn van een voorstel van de Raad aan de Minister. Om te voorkomen dat met een voorgenomen ontslag of schorsing van een lid van een gerechtsbestuur of de Raad inbreuk wordt gemaakt op de rechterlijke onafhankelijkheid, dient in de bovengenoemde artikelen een extra waarborg te worden opgenomen. Deze houdt in dat de Raad en de Minister gehouden zijn om eerst advies bij de Hoge Raad in te winnen over de vraag of de in artikel 2.6.2.6, tweede lid, respectievelijk artikel 2.6.4.4 vervatte onthoudingsplicht de schorsing of het ontslag, waartoe het voornemen bestaat, belet. Eerst daarna kan de Raad onderscheidenlijk de Minister dan eventueel het ontslag of de schorsing van een gerechtsbestuurder voorstellen onderscheidenlijk een voordracht voor ontslag of schorsing van een lid van de Raad doen.

Ingetrokken

Artikel 2.2.4.3 en 2.6.4.3

20 (Van Oven)

Het betreft hier belangrijke bestuurlijke functies. Wanneer een bestuurder zich niet gedraagt zoals van een goed bestuurder verwacht mag worden behoort – ook zonder dat sprake is van grove taakverwaarlozing – ontslag te kunnen volgen.

Ingetrokken

Artikelen 2.2.3.3, 2.2.3.3, 2.2.3.7 en 2.6.1.2

19→31 (Van Oven c.s.)

Dit amendement vloeit voort uit het amendement 13 op het wetsvoorstel 27 181 Wet organisatie en bestuur gerechten waarbij de titel «president» wordt vervangen door «bestuursvoorzitter».

Ingetrokken

Artikelen 2.2.4.3 en 2.6.4.3

24 (Dittrich)

Dit amendement kent niet de minister de bevoegdheid toe een of meer leden van het bestuur van het gerecht te ontslaan, maar de Hoge Raad, op initiatief van de procureur-generaal van de Hoge Raad. De artt. 46f en 46l van het wetsvoorstel Wet organisatie en bestuur gerechten bieden daarvoor aanknopingspunten. Met dit amendement wordt voorkomen dat de rechterlijke onafhankelijkheid in gevaar komt. Ontslag en schorsing van rechters, ook als zij tevens bestuurder zijn, behoort aan de rechterlijke macht te worden toevertrouwd. De grond voor ontslag/schorsing wordt verruimd naar ongeschiktheid wegens ziekte.

Verworpen. Voor: GroenLinks en D66

Artikelen 2.2.4.3, 2.6.1.3 en 2.6.4.3

12→28 (Van Wijmen)

Met dit amendement wordt beoogd schorsing en ontslag van leden van de Raad voor de rechtspraak in handen te leggen van de Hoge Raad. Dit bevordert de onafhankelijkheid van de leden van de Raad. Dit is in lijn met de artikelen 46 f en g van wetsvoorstel 27 181. De wijze van schorsing en ontslag is noodzakelijk met het oog op de scheiding van machten. De grond voor ontslag is dat een lid van de Raad handelt anders dan van een behoorlijk bestuurder mag worden verwacht. De minister van justitie krijgt de bevoegdheid om de

procureur generaal bij de Hoge Raad voor te stellen om bij de Hoge Raad een of meer leden van het bestuur voor te dragen voor schorsing of ontslag.

Verworpen. Voor: GroenLinks, CDA, en SGP

Artikel 2.6.1.1 en 2.6.1.2

15 (Rabbae)

Dit amendement beoogt de onafhankelijkheid te waarborgen door de benoeming van de leden van de Raad voor de rechtspraak in handen te geven van de Hoge Raad in plaats van de minister, waarmee het principe van de scheiding der machten beter tot zijn recht komt.

Verworpen. Voor: GroenLinks

Artikel 2.6.1.1

16→35→**40** (Rabbae)

Dit amendement beoogt de onafhankelijkheid van de Raad voor de Rechtspraak te waarborgen door de periode waarvoor een lid benoemd wordt weliswaar langer te maken, maar de mogelijkheid van herbenoeming te schrappen. Dit voorgestelde systeem biedt meer waarborgen voor een scheiding der machten.

Verworpen. Voor: GroenLinks

Artikel 2.6.1.2

25 (Dittrich)

In het wetsvoorstel heeft de Minister een vetorecht bij het opstellen van de namenlijst. De lijst wordt immers opgesteld in overeenstemming met de minister. Daarna kan de minister nog eens een keuze maken uit de voordracht. Dit amendement legt de verantwoordelijkheid van het opstellen van de lijst bij de Raad voor de Rechtspraak. Uiteraard moet de Raad daarvoor wel overleg plegen met de Minister. Toestemming is niet vereist.

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66 en CDA

Artikel 2.6.1.3 en 2.6.4.3

17→22→**36** (Rabbae, Dittrich)

Dit amendement beoogt de invloed van de minister op het ontslag van de leden van de Raad voor de Rechtspraak te verminderen, door de bevoegdheid hiertoe toe te bedelen aan de Hoge Raad. Een gecombineerde bevoegdheid voor de minister om de leden van de Raad voor de Rechtspraak te benoemen en te ontslaan, biedt te weinig waarborgen voor een onafhankelijk functioneren van de Raad.

Verworpen. Voor: GroenLinks, SP, D66, CDA en SGP

Artikel 2.6.2.2

13→29→**42** (Van Wijmen)

Wanneer de Raad een aanwijzing geeft waarvan het College van afgevaardigden meent dat deze niet noodzakelijk is met het oog op een goede bedrijfsvoering dan wel waarvan het College meent dat deze treedt in de rechterlijke onafhankelijkheid, moet het zich niet bij een dergelijke aanwijzing neer hoeven te leggen. Voor het naar verwachting zeldzame geval dat Raad en College het op deze punten oneens blijven, is een voorziening nodig. Daarvoor wordt in dit artikel een beroepsmogelijkheid bij de Hoge Raad der Nederlanden in het leven geroepen. De gronden waarop beroep kan worden ingesteld zijn beperkt tot de in het eerste lid genoemde. Omdat de aanwijzing naar zijn aard alle gerechten zal betreffen, is het niet nodig een beroepsmogelijkheid voor de afzonderlijke gerechten te openen. Het College van afgevaardigden kan hier uit naam van de gerechten optreden.

Verworpen. Voor: GroenLinks, SP, CDA en SGP

Artikel 2.6.2.3

18→23→**34** (Dittrich, Rabbae)

Dit amendement schrapt de ministeriële bevoegdheid tot het geven van algemene aanwijzingen aan de Raad. Een dergelijke aanwijzingsbevoegdheid komt blijkens de toelichting van de regering niet of nauwelijks voor. Heldere voorbeelden ervan kunnen niet worden gegeven. Waarom iets regelen wat geen realiteitswaarde heeft? De ministeriële bevoegdheid om besluiten van de Raad te schorsen of te vernietigen en de invloed van de Minister op de begroting als sturingsinstrument m.b.t. het beheer zijn ruimschoots voldoende instrumenten om de ministeriële verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor het scheppen van alle personele en materiële voorwaarden, waaronder de rechter zijn werk conform de daaraan te stellen eisen, kan doen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks, D66, SGP en CDA